

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Anayasa'nın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli tarafından yanıtlanmasını arz ederim. 15.12.2020

Dr. İlhami Özcan AYGUN
CHP Tekirdağ Milletvekili

Küresel iklim değişikliğinden en çok etkilenen ülkelerin başında Türkiye gelmektedir. Uzmanlar 30 yıl içinde ülkemizde mevsimlik ve yıllık hava sıcaklıklarının 2-3.5°C veya 4-6 °C aralığında artacağı yönünde tahminlerde bulunmaktadır. Ülke genelinde son yıllarda etkisi daha da belirgin şekilde görülen kuraklık artarken, yağışlar azalmaktadır.

Nitekim son 1 yıl içinde görülen ani sel ve su baskınlarının artması, şiddetli hava olaylarının yaşanması, artan kuraklık, çok sayıda gölün kuruması, barajların boşalması, şüphesiz içme suyu ile birlikte “yaşamın devamı için” olmazsa olmazı olan tarım sektöründe, dolayısıyla gıda üretimimiz üzerinde büyük bir baskı oluşturmaktadır.

Yüksek sıcaklıklar sonucunda, yabancı ot ve haşere çoğalırken, küresel salgınlar artmakta, tarım mahsullerinin verimi ve kalitesi düşmektedir. Ülkemizde tarımda izlenen yanlış politikalar sonucu toprak verimliliğimizin son 10 yılda %23 azaldığı raporlanmıştır.

Küresel ortalama sıcaklıktaki her bir santigrat derece artışın, küresel ortalama arazi verimlerini buğdayda %6, mısırdan %7,4, pirinçte %3,2 ve soya fasulyesinde %3,1 azaltacağı öngörülmektedir. Hükümetler arası İklim Değişikliği Paneli'nin (IPCC) tahminlerine göre, 2050 yılında 3 derecelik sıcaklık artışı; %25-50 seviyesinde tarımsal verim kayıpları yaratacaktır. Özellikle tahılda yıllık verim değişkenliğinin çok daha fazla artması beklenmektedir.

Türkiye’de değişen iklime paralel olarak tarım sektörünün yeniden yapılandırılması ve gıda güvenliğinin sağlanması elzemdir.

Bu bağlamda;

- 1) Ülkemiz şu anda kişi başına düşen 1500 m3 kullanılabilir su miktarı ile “su sıkıntısı bulunan ülkeler” arasında sıralanmaktadır. Hal böyle iken artan nüfus, iklim değişikliği ve azalan su kaynakları nedeniyle Türkiye’de kişi başına kullanılabilir su miktarının 2050 yılından önce ~1.100 m3/yıl gibi ciddi su stresi limitleri civarına düşeceği tahmini yapılmaktadır. Bu, çok ürkütücü bir durumdur. Türkiye’nin su sıkıntısına yönelik ne gibi önlemler alıyorsunuz?
- 2) Türkiye’nin yıllık su tüketimi 54 milyar metreküptür. Bu suyun yüzde 74’ünü oluşturan 40 milyar metreküpü tarımsal sulamada kullanılmaktadır. İklim değişikliği çerçevesinde tarımsal sulamada, akıllı sulama yöntemlerine geçecek misiniz? Su tasarrufu için ne gibi önlemler alacaksınız?

38629

- 3) İklim Değişikliğine Uyumlu Tarım için Eylem Planı hazırladınız mı? Bu çerçevede ne kadar bütçe ayrılmıştır?
- 4) Kuraklığın artmasına bağlı olarak artacak yabancı ot ve haşereye karşı ne gibi önlemler alıyorsunuz? Tarımsal verimi arttırmak için nasıl bir çalışma yapacaksınız?
- 5) İklim değişikliğine yönelik tarımsal üretim havzaları bazında çalışma yaptınız mı? Ürün deseninin yeniden belirlenmesi ve tarımsal desteklerin çerçevesinin değiştirilmesi yönünde çalışmanız olacak mıdır?
- 6) Kuraklığa dayalı ürünlere dönük bir çalışmanız oldu mu? Tarımsal Araştırma Enstitüleri iklim değişikliğine yönelik ne gibi çalışmalar yapmıştır?
- 7) İklim değişikliği çerçevesinde HES'lere dönük çalışmanız olacak mı? Bulundukları bölgelerde yerel halktan büyük tepki gören ve çevreye büyük zarar veren HES'ler için adım atacak mısınız?
- 8) Ekim ve hasat tarihleri ile gübreleme oranlarının değiştirilmesi, kimyasal gübreleme yerine hayvansal gübrelemenin teşvik edilmesine dönük çalışmalarınız olacak mıdır? Kimyasal gübre tüketimi ve tarımsal ilaç kullanımını azaltacak çalışmalarınız olacak mıdır? Son dönemde Türkiye'nin ihraç ettiği birçok ürünün Rusya, Ukrayna gibi ülkelerden geri dönmesi ve bunların iç piyasaya sürülmesi halkımızda endişe ve tepki yaratmaktadır. Bu durumu önleyecek misiniz?
- 9) Tarımsal sulamada kullanılan elektriğin güneş enerjisinden elde edilmesine dönük çalışma yaptınız mı?
- 10) Meraları koruyacak önlemler alacak mısınız?
- 11) Doğal afetlere karşı çiftçileri korumak üzere Tarım ve Orman Bakanlığı bünyesinde Meteoroloji Birimi oluşturmayı düşünüyor musunuz?
- 12) Tarım sigortasını iklim değişikliğine göre güncelleyecek misiniz? Çiftçileri iklim değişikliğinden doğacak tüm zararlara karşı koruyacak mısınız?
- 13) Tarım alanlarının genişletilmesi ve kesinlikle imara açılmaması için daha radikal önlemler alacak mısınız?
- 14) Erozyona karşı ne gibi önlemler alacaksınız? Sulak alanları ve ormanları koruyacak yeni çalışmalarınız olacak mı?
- 15) Yeni geliştirilen tohumlar kayıt altına alınırken, kuraklığa dayanıklı olanlara öncelik veriyor musunuz?
- 16) Çiftçiye iklim değişikliğine yönelik destekler vermeyi planlıyor musunuz?